Høyre v/
Partiledelse, Stortingsgruppe og Fylkeslag.

Asker, 8. januar 2026

HØYRES POLITIKK FOR JURIDISK FORELDRESKAP

I forbindelse med Høyres landsmøte 13 – 15. februar 2026, har også partiets familie- og verdipolitikk har vært berørt i media. Med bakgrunn i vårt ideelle formål, tillater vi oss derfor å gi noen innspill:

HØYRES STØTTE TIL VENSTRES FORSLAG OM KJØNNSNØYTRAL PATER EST-REGEL

Venstre fremsatte i juni 2024 et representantforslag om en såkalt «*kjønnsnøytral pater est-regel*». Forslaget ble behandlet i Stortinget før jul 2024, og ble ikke vedtatt. Ved behandlingen i Stortinget ga imidlertid Høyre støtte til forslaget, slik det fremgår av Høyres mindretallsmerknad i innstillingen:

> *«Stortinget ber regjeringen utrede spørsmålet om å gjøre pater est-regelen kjønnsnøytral, og der relevant regelverk sees i sammenheng med mål om større grad av likestilling for foreldre i likekjønnede ekteskap, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»*
>
> *Komiteens innstilling side 3, øverst venstre spalte, begrunnelse fra side 2, venstre spalte*

Vår avgjørende innvending mot representantforslaget, var at «*pater est-regelen*» har et biologisk grunnlag som gjør en kjønnsnøytral pater est-regel umulig. Les gjerne vår høringskommentar:

Verdialliansens høringskommentar til Venstres representantforslag dok 8: 180 S (2023-2024)

HØYRES STEMMEGIVNING VED STORTINGETS BEHANDLING AV NY BARNELOV

Stortinget behandlet og vedtok ny barnelov i juni 2024. Det fremgår av Høyres bidrag til flertallets merknader i innstillingen, at Høyre ville ta opp igjen Venstres representantforslag:

> *Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, viser til at Stortinget tidligere har behandlet et representantforslag fra Venstre (Dokument 8:180 S (2023–2024)), hvor det ble foreslått at regjeringen skulle fremme et lovforslag om å gjøre pater est-regelen kjønnsnøytral. Forslaget ble ikke vedtatt, blant annet med den begrunnelse at vurderingen burde tas i forbindelse med arbeidet med ny barnelov. Flertallet mener det er synd at regjeringen i sitt forslag til ny barnelov ikke har fulgt opp dette, og mener det er et klart behov for å sikre at lovverket blir kjønnsnøytralt og inkluderende. Flertallet mener derfor at regelverket bør gjennomgås, og at nødvendige lovendringer bør utredes og fremmes.*
>
> *Komiteens innstilling, side 6, høyre spalte*

AP viste i sine merknader til faktum som imøtegikk forslaget fra Høyre, SV og Venstre:

> *Disse medlemmer vil påpeke at det er lovteknisk komplisert å utvide pater est-regelen. Pater est er en presumsjonsregel som bygger på at det er mors ektemann som i de fleste tilfeller er barnets biologiske far. Dersom man skal utvide pater est-regelen til å også omfatte medmorskapstilfellene, kan ikke den bygge på presumsjonen for biologisk slektskap. I proposisjonen er det foreslått at medmorskap skal fastsettes automatisk på bakgrunn av samtykke til assistert befruktning. Det offentlige må bekrefte at assistert befruktning er utført i henhold til bioteknologiloven, men dette skal skje automatisk uten at foreldrene må be om det.*
>
> *Komiteens innstilling, nederst i høyre spalte side 6 og øverst venstre spalte side 7*

Voteringsoversikten fra Stortingets første gangs behandling av ny barnelov, viser at Høyre likevel bidro til flertall for at følgende ble tilrådd, mot stemmene fra AP, KrF og FrP:

> *Stortinget ber regjeringen utrede endringer i barnelova § 2-3 om medmorskap, med sikte på å fremme et lovforslag som innebærer at medmorskap fastsettes på samme vis som farskap etter reglene i §§ 2-4 om ekteskap og reglene om erklæring i §§ 2-5 flg.*
>
> *Referat fra Stortingets møte 11. juni 2025, se voteringsutskrift og det som ble tilrådd. B II Tilrådingen er gjengitt som vedtak 1009 på Stortingets side om behandlingen av barneloven*

HØYRES STØTTE TIL Å ANVENDE JURIDISK KJØNN VED FASTSETTELSE AV FORELDRESKAP

Ved behandlingen av ny barnelov sto Høyre, SV og Venstre også sammen om en felles anmodning om videre utredning for ytterligere endring i barneloven. Anmodningen ble ikke tatt opp til votering, men har politisk betydning og styrke som en flertallsmerknad i komiteens innstilling.

> *Komiteens medlemmer fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Venstre mener at etablering av foreldreskap bør skje i tråd med personens juridiske kjønn, ikke fødselskjønn. Dagens regelverk tar utgangspunkt i fødselskjønn, noe som fører til at transpersoner kan bli registrert feil som foreldre, og at sensitive opplysninger om kjønnsidentitet kan bli eksponert.*
>
> *Disse medlemmer mener at dette er en alvorlig utfordring for personvernet og for likestillingen, og at det er behov for en tydelig regulering i barneloven som sikrer at personer som har endret juridisk kjønn, får sitt foreldreskap registrert i tråd med dette. På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag: «Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til endringer i barneloven som regulerer etablering av foreldreskap for personer som har endret juridisk kjønn, slik at registreringen skjer i tråd med juridisk kjønn.»*
>
> *Innstillingen side 6, nederst venstre spalte og øverst høyre spalte*

Det faktiske innholdet i denne merknaden fra Høyre, er at dagens eneste unntak i lov om endring av juridisk kjønn skal fjernes. Det aktuelle unntaket innebærer at foreldres fødselskjønn skal gjelde ved etablering av foreldreskap. Her er den aktuelle bestemmelsen i § 6 i lov om endring av juridisk kjønn:

> *Det juridiske kjønnet skal legges til grunn ved anvendelsen av andre lover og forskrifter. Fødselskjønnet skal likevel legges til grunn dersom det er nødvendig for å etablere foreldreskap og foreldreansvar etter barneloven. En person som endrer sitt juridiske kjønn, beholder rettigheter og plikter som følge av farskap, morskap eller medmorskap.*
> *Regler som gjelder om eller for en kvinne som føder barn, gjelder på samme måte for en person som føder barn etter å ha endret juridisk kjønn.*

Høyre vil med dette endre barneloven, slik at en biologisk mann som bidrar med kjønnscelle til befruktning, men har endret juridisk kjønn til kvinne, likevel blir barnets mor, og en biologisk kvinne som føder barn, men har endret juridisk kjønn til mann, likevel blir barnets far.

Vår grunnleggende innvending mot dette, er at Høyre, ved å fjerne dagens unntak i lov om endring av juridisk kjønn, § 6, opphever en rasjonell og objektiv virkelighetsforståelse, og tømmer dagens språk, med begreper som «*mor*» og «*far*», for objektivt innhold. Barnekonvensjonen, barneloven og annet juridisk rammeverk for familie, reproduksjon, kjønn og foreldreskap, blir dermed også kortsluttet.

Det er vesentlig å understreke at Høyres støtte til Venstres forslag om at juridisk kjønn skal anvendes ved fastsettelse av foreldreskap, også i tilfeller hvor juridisk kjønn avviker fra foreldres fødselskjønn, verken har dekning i noen menneskerettighetskonvensjoner eller noen eksisterende norsk lovgivning.

HØYRE UTFORDRER ADOPSJON

En konsekvens av Høyres politikk, slik den kommer til uttrykk ved Stortingets behandling av Venstres representantforslag og etterfølgende behandling av ny barnelov, er at adopsjon som prosedyre og vilkår for juridisk foreldreskap til andre enn barnets biologiske foreldre, blir utfordret.

Utfordringen består i at juridisk foreldreskap etableres uten adopsjon, direkte utledet av relasjoner og avtaler, uten vilkår om biologisk tilknytning til barnet. Dette vil medføre en systematisk, lovhjemlet, planmessig og institusjonalisert tildeling av juridisk foreldreskap uten noen grunnleggende norm eller forutsetning om at foreldreskap følger av biologisk tilknytning til barnet som fødes. En slik regulering av foreldreskap avviker fra barnekonvensjonen. Se gjerne vårt faktaark om barnets rett til mor og far.

HØYRES PROGRAM

Verken i Høyres stortingsvalgprogram for 2025 – 2029, eller i stortingsvalgprogrammet for 2021 – 2025, finner vi grunnlag for slik politikk som vi her viser til at Høyre fører i Stortinget.

OPPSUMMERT

1. ***Høyre har det siste året fremmet en politikk i Stortinget som innebærer:***
    - ***At Høyre støtter forslag om en «kjønnsnøytral pater est-regel», selv om dette forslaget er basert på, og forutsetter, en feilaktig fremstilling av pater este-regelen.***
    - ***At Høyre støtter etablering av juridisk foreldreskap uten vilkår om biologisk tilknytning til barnet, slik barnekonvensjonen og dagens barnelov har som utgangspunkt og norm.***
    - ***At Høyre vil fjerne dagens unntak i lov om endring av juridisk kjønn § 6, slik at en biologisk mann som bidrar med kjønnscelle til befruktning, men har endret juridisk kjønn til kvinne, likevel blir barnets mor, og en biologisk kvinne som føder barn, men har endret juridisk kjønn til mann, likevel skal bli barnets far.***
2. ***Reformene som Høyre med dette støtter i Stortinget, følger ikke av barnekonvensjonen, EMK eller andre konvensjoner, og heller ikke av norsk lov, som menneskerettsloven, barneloven, likestillings- og diskrimineringsloven eller personopplysningsloven.***
3. ***Vi håper at Høyre vil slutte seg til at etablering av juridisk foreldreskap til andre personer enn de som har biologisk tilknytning til barnet, som hovedregel må forutsette adopsjon iht. til adopsjonsloven med de vilkårene som Stortinget der vedtar. Dette er ikke tiden for å presse gjennom radikale reformer for familie, kjønn, reproduksjon og foreldreskap.***

Med vennlig hilsen
VERDIALLIANSEN

Jan Harsem, daglig leder

VERDIALLIANSEN
nettverk for menneskerettigheter og kristne verdier
ORG.NR.: 913 714 547
POST: Postboks 23 • 1371 Asker • Norge
WEB: www.verdialliansen.no / **FACEBOOK:** https://www.facebook.com/verdialliansen
EPOST: post@verdialliansen.no / **TLF.:** 95 77 11 99